

NIET-VOLTOOIDE MACHINES ... WAT GAAT ER WIJZIGEN IN 2027 ?

Een blik op de toekomst van niet-voltooid machines. Hieronder ontdek je de wettelijke eisen die vanaf 20 januari 2027 van toepassing zullen zijn onder de nieuwe machineverordening.

ALGEMEEN

Een 'niet voltooid machine' is een product dat binnen het toepassingsgebied van de machineverordening valt maar waaraan nog verder moet worden gebouwd om de specifieke toepassing ervan (dat wil zeggen: de duidelijk omschreven handelingen waarvoor het product is ontworpen) te kunnen realiseren of het is een 'bijna'-machine die nog moet worden ingebouwd in een geheel. Een typisch voorbeeld is een robot.

Industriële robots worden bijna altijd ontworpen zonder specifieke toepassing totdat ze worden ingebouwd in de uiteindelijke machine of het samenstel van machines. De fabrikant van de uiteindelijke machine of het samenstel van machines neemt dan de nodige maatregelen zodat de robot zijn specifieke toepassing veilig kan uitvoeren binnen de assemblage.

Niet alle voorschriften van de nieuwe machineverordening zijn de facto van toepassing op niet voltooid machines, maar om de veiligheid van het volledige product te waarborgen, is het belangrijk dat het vrije verkeer van niet voltooid machines door middel van een specifieke procedure in de machineverordening wordt gewaarborgd.

WAT IS EEN NIET-VOLTOOIDE MACHINE ?

In de nieuwe machineverordening wordt een niet-voltooid machine nu als volgt gedefinieerd:

'Een samenstel dat nog geen machine vormt, aangezien het niet zelfstandig een bepaalde toepassing kan realiseren, en dat slechts is bedoeld om te worden ingebouwd in of te worden samengebouwd met andere, al dan niet voltooid machines of uitrusting om een machine te vormen.'

VERPLICHTE AFTOETSING (DOOR DE FABRIKANT VAN DE NIET VOLTOOIDE MACHINE) VAN DE RELEVANTE ESSENTIËLE GEZONDHEIDS- EN VEILIGHEIDSEISEN VAN BIJLAGE III.

Wanneer een fabrikant een niet voltooid machine in de handel brengt, waarborgt hij dat deze overeenkomstig de relevante essentiële gezondheids- en veiligheidseisen van bijlage III is ontworpen en gebouwd.

TECHNISCHE DOCUMENTATIE EN EU-INBOUWVERKLARING.

Alvorens een niet voltooid machine in de handel te brengen, stelt de fabrikant de technische documentatie op.

Wanneer in de technische documentatie is aangetoond dat een niet voltooid machine voldoet aan de relevante essentiële veiligheids- en gezondheidseisen van bijlage III, stelt de fabrikant de EU-inbouwverklaring op (conform de eisen van de nieuwe machineverordening).

Er wordt hierbij rekening gehouden met veranderingen:

1. in het productieproces
2. het ontwerp **OF**
3. de kenmerken van de machine of het verwante product **ALSOOK** de veranderingen / wijzigingen
  - in de geharmoniseerde normen,
  - in andere technische specificaties **OF**
  - in de gemeenschappelijke specificaties, die als referentie dienen om een niet voltooide machine conform te verklaren.

DUIDELIJKE AANDUIDING / IDENTIFICATIE VAN DE NIET VOLTOOIDE MACHINE.

Elke fabrikant zorgt ervoor dat op zijn niet voltooide machine die hij in de handel brengt, minstens een aanduiding van de niet voltooide machine, het bouwjaar, dat wil zeggen het jaar waarin het productieproces werd afgerond, het model en de serie of het type en elk bestaand partij- of serienummer dan wel een ander bestaand identificatiemiddel, is aangebracht of wanneer dit door de omvang of aard van de niet voltooide machine niet mogelijk is, dat de vereiste informatie op de verpakking of in een bij de niet voltooide machine gevoegd document is vermeld.

Daarenboven moet de fabrikant zijn naam, geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk en zijn postadres en website, e-mailadres of andere digitale contactgegevens vermelden waarop hij bereikbaar is op de niet voltooide machine, of wanneer dit niet mogelijk is, op de verpakking of in een bij de niet voltooide machine gevoegd document.

Het adres vermeldt één plaats waar contact kan worden opgenomen met de fabrikant.

De contactgegevens worden gesteld in een taal die de persoon die de niet voltooide machine in een machine inbouwt, en de markttoezichtautoriteiten gemakkelijk kunnen begrijpen.

ELKE NIET VOLTOOIDE MACHINE HEEFT EEN 'MONTAGEHANDLEIDING'.

Elke fabrikant zorgt ervoor dat zijn niet voltooide machine vergezeld gaat van de montagehandleiding. De montagehandleiding mag door de fabrikant worden verstrekt in digitaal formaat.

SPECIFIEKE EISEN VOOR HET VERSTREKKEN VAN DE MONTAGEHANDLEIDING IN DIGITAAL FORMAAT.

Wanneer de montagehandleiding wordt verstrekt in digitaal formaat, doet de fabrikant het volgende:

1. op de niet voltooide machine **OF**, wanneer dit niet mogelijk is, op de verpakking ervan of in een begeleidend document aangeven hoe de digitale montagehandleiding kan worden geraadpleegd;
2. de gebruiksaanwijzing ter beschikking stellen in een formaat dat de persoon die de niet voltooide machine in een machine inbouwt, in staat stelt de montagehandleiding af te drukken, te downloaden en op een elektronisch apparaat op te slaan zodat hij of zij deze te allen tijde kan raadplegen, met name bij een storing van de niet voltooide machine **OOK** wanneer de montagehandleiding is geïntegreerd in de software van de niet voltooide machine;
3. de montagehandleiding online toegankelijk maken gedurende ten minste tien jaar nadat de niet voltooide machine in de handel is gebracht.

SPECIFIEKE EISEN VOOR EEN PAPIEREN OF DIGITALE EU-INBOUWVERKLARING.

De fabrikant zorgt ervoor dat de niet voltooide machine vergezeld gaat van de EU-inbouwverklaring OF, als alternatief, vermelden zij het internetadres waarop of de machineleesbare code waarmee die EU-inbouwverklaring kan worden geraadpleegd in de montagehandleiding.

Digitale EU-inbouwverklaringen worden online toegankelijk gemaakt gedurende ten minste tien jaar nadat de niet voltooide machine in de handel is gebracht.

ACTIES TE ONDERNEMEN BIJ VASTSTELLING DAT DE NIET VOLTOOIDE MACHINE NIET IN OVEREENSTEMMING IS MET DE NIEUWE MACHINEVERORDENING.

Een fabrikant die van mening is of redenen heeft om aan te nemen dat een door hem in de handel gebrachte niet voltooide machine niet in overeenstemming is met de machineverordening, neemt onmiddellijk de nodige corrigerende maatregelen om die niet voltooide machine in overeenstemming te brengen, uit de handel te nemen of terug te roepen.

Indien de niet voltooide machine een risico oplevert in verband met de relevante essentiële gezondheids- en veiligheidseisen, brengt de fabrikant bovendien onmiddellijk de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten waar hij de niet voltooide machine op de markt heeft aangeboden hiervan op de hoogte, waarbij hij in het bijzonder de niet-conformiteit en alle genomen corrigerende maatregelen in detail beschrijft.

DE DOOR DE FABRIKANT VAN DE NIET VOLTOOIDE MACHINE TE VERSTREKKEN INFORMATIE OP VERZOEK VAN EEN BEVOEGDE NATIONALE AUTORITEIT (BV. ECONOMISCHE INSPECTIE IN BELGIË).

Indien een bevoegde nationale autoriteit daar een met redenen omkleed verzoek toe doet, verstrekt de fabrikant haar op papier of in digitale vorm alle informatie en documentatie die nodig is om de overeenstemming van de niet voltooide machine met deze verordening aan te tonen, in een taal die die autoriteit gemakkelijk kan begrijpen.

Op verzoek van die autoriteit verleent hij medewerking aan alle maatregelen die worden genomen om de risico's in verband met de relevante essentiële gezondheids- en veiligheidseisen van de niet voltooide machine die hij in de handel heeft gebracht, weg te nemen.

WAT ZIJN DE NIEUWE INHOUDELIJKE EISEN VOOR DE MONTAGEHANDLEIDING ONDER DE NIEUWE MACHINEVERORDENING ?

De montagehandleiding voor niet voltooide machines moet een beschrijving bevatten van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om ervoor te zorgen dat de niet voltooide machine correct in de machine of andere niet voltooide machine of uitrusting wordt ingebouwd EN dat de machine of andere niet voltooide machine of uitrusting waarin de niet voltooide machine is ingebouwd de gezondheid en veiligheid van personen en, in voorkomend geval, huisdieren en eigendommen en, indien van toepassing, het milieu niet in gevaar brengt.

De montagehandleiding moet relevante informatie bevatten die moet worden gebruikt in de gebruiksaanwijzing van de machine of de andere niet voltooide machine of uitrusting waarin de niet voltooide machine moet worden gemonteerd.

Iedere montagehandleiding moet, indien van toepassing, ten minste volgende informatie bevatten:

- Een algemene beschrijving van de niet voltooide machine.
- De tekeningen, schema's, beschrijvingen en toelichtingen die nodig zijn om de niet voltooide machine in te bouwen in de afgewerkte machine, die te onderhouden en te repareren en om de correcte werking ervan te controleren.
- Waarschuwingen betreffende te ontraden gebruik van de niet voltooide machine dat, naar uit ervaring is gebleken, van de machine kan worden gemaakt.
- Instructies voor de montage, installatie en aansluiting van de machine, met inbegrip van tekeningen, schema's en de bevestigingsmiddelen, en aanduiding van het chassis of de installatie waarop de niet voltooide machine moet worden gemonteerd.
- Informatie over lawaai of trillingen die door het inbouwen waarschijnlijk zullen afnemen.
- Informatie over de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen in bijlage III die op de niet voltooide machine van toepassing zijn.
- De essentiële kenmerken van de gereedschappen die op de niet voltooide machine kunnen worden gemonteerd.
- De voorwaarden waaronder de niet voltooide machine voldoet aan de stabiliteitseis tijdens gebruik, vervoer, montage en ontmanteling, alsmede wanneer deze buiten bedrijf is, tijdens tests en bij voorzienbare storingen.
- Instructies met het oog op het veilig vervoeren, verplaatsen en opslaan van de niet voltooide machine, met vermelding van de massa en de verschillende onderdelen ervan, indien deze regelmatig afzonderlijk moeten worden vervoerd.
- De te volgen werkwijze bij ongevallen of storingen. Indien het optreden van een blokkering waarschijnlijk is, de werkwijze om de blokkering van de uitrusting zonder risico te verhelpen.
- De beschrijving van de afstellings- en onderhoudswerkzaamheden die de gebruiker moet verrichten alsook het in acht te nemen preventieve onderhoud waarbij rekening moet worden gehouden met het ontwerp.
- Instructies met het oog op het veilig afstellen en onderhouden van de niet voltooide machine, met inbegrip van de daarbij te nemen beschermingsmaatregelen.
- Specificaties betreffende de te gebruiken vervangingsonderdelen, indien deze van invloed zijn op de gezondheid en de veiligheid van de bedieners.
- Een duidelijke beschrijving van de versie van de montagehandleiding die overeenkomt met het niet voltooide machinemodel.

Indien de niet voltooide machine bestemd is om te worden gebruikt in machines waarop bijlage III, hoofdstukken 2 tot en met 6, van toepassing zijn, moet de montagehandleiding ook relevante informatie bevatten die in de gebruiksaanwijzing voor deze machine moet worden gebruikt.

De montagehandleiding voor een niet voltooide machine moet de EU-inbouwverklaring, of het internetadres of de machineleesbare code om de EU-inbouwverklaring te raadplegen, bevatten.

HULP NODIG?

Binnen ORA hebben we maar liefst 5 experts machineveiligheid.

Contacteer ons: info@oragroup.be of bel 056 42 40 42

